

Dokument zasedanja

B9-0149/2024

26.2.2024

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o nujni nadaljnji neomajni podpori EU Ukrajini dve leti po začetku ruske vojaške agresije proti Ukrajini
(2024/2526(RSP))

Pedro Marques, Tonino Picula, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Thijs Reuten, Juozas Olekas, Pina Picierno
v imenu skupine S&D

Resolucija Evropskega parlamenta o nujni nadaljnji neomajni podpori EU Ukrajini dve leti po začetku ruske vojaške agresije proti Ukrajini (2024/2526(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Ukrajini in Rusiji, zlasti z dne 1. marca 2022 o ruski agresiji proti Ukrajini¹, z dne 19. maja 2022 o boju proti nekaznovanju vojnih hudodelstev v Ukrajini², z dne 19. januarja 2023 o ustanovitvi sodišča, pristojnega za kaznivo dejanje agresije v Ukrajini³, in z dne 15. junija 2023 o trajnostni obnovi in vključevanju Ukrajine v evroatlantsko skupnost⁴,
 - ob upoštevanju ustanovne listine Združenih narodov,
 - ob upoštevanju Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča,
 - ob upoštevanju ženevskih konvencij,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker Ruska federacija od 24. februarja 2022 izvaja neizzvano, neupravičeno in nezakonito vojaško agresijo proti Ukrajini, ki je nadaljevanje prejšnjih agresij po letu 2014, ter z agresivnimi dejanji proti suverenosti, neodvisnosti in ozemeljski celovitosti Ukrajine še naprej vztrajno krši načela ustanovne listine OZN ter grobo in očitno krši mednarodno humanitarno pravo, kot ga določajo ženevske konvencije iz leta 1949;
- B. ker je generalna skupščina OZN v resoluciji z dne 2. marca 2022 rusko vojno proti Ukrajini nemudoma opredelila kot dejanje agresije, ki je v nasprotju s členom 2(4) ustanovne listine OZN, v resoluciji z dne 14. novembra 2022 pa je priznala, da mora Ruska federacija odgovarjati za svojo vojaško agresijo ter biti pravno in finančno odgovorna za svoje mednarodne kršitve, tudi z nadomestilom za povzročeno škodo in poškodbe;
- C. ker Mednarodno kazensko sodišče od 2. marca 2022 vodi preiskavo o razmerah v Ukrajini in je 17. marca 2023 izdalo naloga za prijetje predsednika Ruske federacije Vladimirja Putina in njegove tako imenovane komisarke za pravice otrok Marije Lvove-Belove zaradi nezakonite deportacije ukrajinskih otrok, ki je vojno hudodelstvo; ker je Mednarodno kazensko sodišče po dveh ad hoc izjavah Ukrajine pristojno za vojna hudodelstva, kazniva dejanja zoper človečnost in kaznivo dejanje genocida, storjena na ozemlju Ukrajine od novembra 2013, v sedanjih razmerah pa ni pristojno za kaznivo dejanje agresije, kot je opredeljeno v členu 8a Rimskega statuta, saj ga Ukrajina in Ruska federacija nista ratificirali, kot tudi ne sprememb, povezanih s kaznivim dejanjem

¹ UL C 125, 18.3.2022, str. 2.

² Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0218.

³ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0015.

⁴ UL C, C/2024/490, 23.01.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/490/oj>.

- agresije; ker EU podpira ustanovitev posebnega sodišča za kaznivo dejanje agresije;
- D. ker je EU v odziv na rusko vojaško agresijo proti Ukrajini sprejela 13 svežnjev sankcij brez primere proti Ruski federaciji, Ukrajini priskrbela več kot 80 milijard EUR podpore v obliki humanitarne in nujne pomoči, proračunske podpore, makrofinančne in vojaške pomoči, sprejela milijone beguncev iz Ukrajine ter izrazila podporo ukrajinskemu ljudstvu in njegovemu vodstvu, tako da je državi dodelila status države kandidatke za članstvo v EU;
- E. ker EU in njene države članice skupaj z mednarodnimi partnerji in zavezniki iz Nata Ukrajini še naprej zagotavljajo znatno vojaško podporo, da bi ji pomagale pri uveljavljanju njene legitimne pravice do samoobrambe pred rusko agresijo v skladu s členom 51 ustanovne listine Združenih narodov; ker pa se vojaška podpora držav članic Ukrajini zagotavlja na premalo usklajen način in neenakomerno;
- F. ker se ukrajinske oborožene sile spoprijemajo s hudim pomanjkanjem topovskih granat in streliva, kar močno zmanjšuje sposobnost Ukrajine, da bi odvrčala ruske napade, in je povzročilo umik s strateških položajev;
- G. ker ameriški kongres ni sprejel novega svežnja pomoči Ukrajini za leto 2024 v višini 60 milijard USD, zaradi česar so se zaveze ZDA za pomoč in dobavo vojaške opreme Ukrajini dejansko prenehale uresničevati; ker bi morale EU in njene države članice podvojiti sedanjo raven in hitrost vojaške podpore, da bi v celoti nadomestile ameriško vojaško podporo za leto 2024;
- H. ker EU vzpostavlja tako imenovani instrument za Ukrajino, sveženj gospodarske in finančne podpore Ukrajini v višini 50 milijard EUR za obdobje 2024–2027, s katerim bo ukrajinski državi pomagala, da bo svojim državljanom zagotavljala osnovne storitve, kot so šole, bolnišnice in socialna varnost, ter podpirala zasebne naložbe in nudila tehnično pomoč za gospodarsko in družbeno okrevanje Ukrajine po vojni ter za njeno modernizacijo in obnovo;
- I. ker rusko politično in vojaško vodstvo ob podpori svoje vojske in pridruženih enot kljub široki mednarodni obsodbi vojaške agresije proti Ukrajini in sankcijam brez primere še naprej terorizira prebivalce Ukrajine z neselektivnimi napadi na stanovanjska območja in civilno infrastrukturo, ciljno usmerjenimi napadi na kritično infrastrukturo, prisilnimi deportacijami in posvojitvami deportiranih otrok, množičnimi poboji, mučenjem in posilstvi;
1. poudarja, da je rusko kaznivo dejanje agresije proti Ukrajini brutalen napad na mirno življenje evropskih državljanov in huda kršitev mednarodnega prava, ki ogroža varnost in stabilnost ter demokracijo in blaginjo celotne evropske celine na način brez primere in ki zato tudi zahteva ukrepanje, kakršnega še ni bilo, ter neomajno solidaren in enoten odziv;
 2. priznava, da druga obletnica ruske vojaške agresije proti Ukrajini kaže, da dosedanja prizadevanja še niso zadostovala za končanje agresije; opozarja na izkušnje z opustošenjem, ki ga je povzročila druga svetovna vojna, ter zato poziva EU in njene države članice, naj ponovno pokažejo svojo solidarnost in sposobnost ukrepanja proti opustošenju, ki ga je Rusija povzročila v Ukrajini, zlasti z večjo vojaško podporo

Ukrajini in povečanjem svojih zmogljivosti za odvrčanje Rusije od nadaljnje agresije;

3. poziva EU, njene države članice in njihove mednarodne partnerje k še učinkovitejšim vojaškim, političnim in diplomatskim prizadevanjem, zlasti pa, naj močno povečajo vojaško podporo Ukrajini, da bi dokončno ustavili rusko vojaško agresijo in Ukrajini omogočili, da osvobodi vse svoje prebivalce ter ponovno vzpostavi popoln nadzor nad celotnim ozemljem znotraj svojih mednarodno priznanih meja, Rusijo pa odvrni od nadaljnje agresije; vztraja, da mora vsaka mirna rešitev vojne temeljiti na popolnem spoštovanju neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske celovitosti Ukrajine, načel mednarodnega prava, odgovornosti za vojna hudodelstva in agresijo ter ruskih plačilih za ogromno škodo, povzročeno v Ukrajini;
4. ponovno izraža neomajno solidarnost s prebivalci Ukrajine, ki dve leti po začetku ruske vojaške agresije proti Ukrajini še vedno doživljajo uničenje, izgubo življenj in domov ter izredno trpljenje, a še naprej izkazujejo izjemen pogum in vzdržljivost v boju za pravico do svobode in osebne varnosti ter za spoštovanje svojih temeljnih svoboščin ter demokratičnih in človekovih pravic;
5. ponovno obsoja rusko vojaško agresijo v Ukrajini in zahteva, naj Ruska federacija nemudoma, popolnoma in brezpogojno preneha z napadi na stanovanjska območja in civilno infrastrukturo, konča vse vojaške dejavnosti v Ukrajini, umakne vse vojaške enote, vojaške zaveznike in vojaško opremo s celotnega mednarodno priznanega ozemlja Ukrajine, konča prisilne deportacije ukrajinskih civilistov, izpusti in vrne vse pridržane Ukrajince ter trajno preneha kršiti ali ogrozati suverenost, neodvisnost in ozemeljsko celovitost Ukrajine;
6. poudarja, da je vojaška podpora Ukrajini odziv na rusko vojaško agresijo v Ukrajini ter njeno kršitev mednarodnega prava in ustanovne listine OZN, njen cilj pa je ustaviti nenehne kršitve neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske celovitosti Ukrajine, ki se dogajajo od leta 2014;
7. zato poziva EU in njene države članice, naj si še bolj prizadevajo za učinkovito in trajnostno dolgoročno vojaško podporo Ukrajini; poziva države članice, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za izpolnitev svoje zaveze iz marca 2023, da bodo Ukrajini čim prej dostavile milijon kosov streliva; priznava dosedanja prizadevanja, zlasti držav članic pri zagotavljanju vojaške podpore in podpredsednika/visokega predstavnika pri njenem usklajevanju; vendar poudarja, da lahko nezadostna dobava orožja in streliva spodkoplje dosedanja prizadevanja, zato poziva države članice, zlasti tiste, ki zaostajajo, naj precej povečajo in pospešijo vojaško podporo, da bi Ukrajini omogočili ne samo, da se brani pred ruskimi napadi, ampak tudi, da ponovno pridobi popoln nadzor nad svojim celotnim mednarodno priznanim ozemljem; pozdravlja prvotni predlog visokega predstavnika, da se v okviru evropskega mirovnega instrumenta ustanovi sklad za pomoč Ukrajini v višini 20 milijard EUR, namenjen podpori ukrajinskim oboroženim silam z do 5 milijardami EUR letno med letoma 2023 in 2027; obžaluje, da so države članice ta cilj zmanjšale na 5 milijard EUR dodatnih sredstev, in jih poziva, naj v zvezi s tem hitro dosežejo dogovor; pozdravlja predlog podpredsednika/visokega predstavnika, da se do konca leta 2024 cilj usposabljanja poveča na 60.000 ukrajinskih vojakov; vendar poziva države članice, naj pospešijo razvoj zmogljivosti za proizvodnjo vojaškega streliva, s posebnim poudarkom na skupnih projektih z Ukrajino; poziva jih,

naj oddajo dodatna naročila proizvajalcem streliva, da se proizvedeno strelivo dostavi v Ukrajino, in poskrbijo, da bodo proizvajalci dobavi streliva v Ukrajino dali strogo prednost pred izvozom v tretje države; poziva EU in njene države članice, naj preučijo možnosti za skupna podjetja in tesno sodelovanje z obrambno industrijo iz podobno mislečih tretjih držav, da bi Ukrajini dobavili potrebno strelivo; pozdravlja varnostne sporazume, sklenjene med državami članicami EU in Ukrajino, ki so znak dolgoročne vojaške podpore Ukrajini;

8. poziva EU in njene države članice, naj izpolnijo zaveze iz versajske izjave iz leta 2022 in pospešijo celovito izvajanje strateškega kompasa s krepitvijo evropskega vojaškega sodelovanja na ravni industrije in oboroženih sil, da bi EU postala močnejša in sposobnejša pri zagotavljanju varnosti ter bila pri tem interoperabilna in se dopolnjevala z Natom; pozdravlja povečana proračunska sredstva in naložbe, ki jih države članice in institucije EU namenjajo obrambi, ter poziva, naj se povečajo njihova ciljno usmerjena poraba, skupno javno naročanje in skupne naložbe v raziskave in razvoj na področju obrambe; poudarja, da je treba med postopkom za članstvo v EU sprejeti konkretne ukrepe, da se Ukrajina vključi v politike in programe EU na področju obrambe in kibernetike varnosti;
9. izraža podporo mirovnemu načrtu za Ukrajino, v katerem so navedeni pomembni elementi, ki jih bo treba obravnavati pri vzpostavitvi pravičnega miru, ter poziva EU in njene države članice, naj dejavno podprejo prizadevanja za povečanje mednarodne podpore pri ponovni vzpostavitvi miru in pravičnosti;
10. poziva Svet, naj ohrani politiko sankcij proti Ruski federaciji, vendar naj še naprej izboljšuje njeno učinkovitost in učinek, da bi dokončno spodkopali rusko sposobnost za nadaljevanje vojne; poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za hitro izvajanje in dosledno izvrševanje vseh sankcij in ga spremljajo ter nenehno preverjajo učinkovitost sankcij; pozdravlja trinajsti sveženj sankcij z dne 24. februarja 2024 in poziva, naj se razmisli o vključitvi oseb, ki jih je identificirala fundacija Alekseja Navalnega za boj proti korupciji, ter naj se nadaljujejo priprave na nadaljnje sankcije, vključno s sankcijami proti posameznikom in subjektom ter sektorskimi sankcijami, zlasti za uvoz vseh ruskih fosilnih goriv, tudi fosilnega in utekočinjenega zemeljskega plina, ki se prenaša po plinovodih ali s pošiljkami, ter za industrijo urana in jedrske energije, pa tudi, naj se sankcije proti Belorusiji in Rusiji popolnoma uskladijo;
11. poziva Svet, naj sistematično obravnava problem izogibanja sankcijam s strani tretjih oseb in tretjih držav ter sprejme in dosledno izvaja omejevalne ukrepe proti vsem subjektom, ki omogočajo izogibanje sankcijam ter ruskemu vojaškemu kompleksu zagotavljajo vojaške tehnologije in opremo z dvojno rabo; v zvezi s tem ga poziva, naj razmisli o uvedbi sekundarnih sankcij na podlagi postopnega pristopa;
12. ponovno poudarja, da so namerni napadi Ruske federacije na civilno prebivalstvo Ukrajine, uničevanje civilne infrastrukture, uporaba spolnega nasilja in posilstev kot vojnega orožja, deportacija več tisoč ukrajinskih državljanov na ozemlje Ruske federacije, prisilna premestitev in posvojitve ukrajinskih otrok ter druge hude kršitve človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava vojna hudodelstva, za katera morajo odgovarjati vsi storilci;

13. v celoti podpira preiskavo, ki jo vodi tožilec Mednarodnega kazenskega sodišča o razmerah v Ukrajini na podlagi domnevnih vojnih hudodelstev, hudodelstev zoper človečnost in genocida; poziva Ukrajino, naj ratificira Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča in njegove spremembe ter naj uradno postane članica tega sodišča, da bi podprla mednarodna prizadevanja za ugotavljanje odgovornosti za huda mednarodna kazniva dejanja; poziva EU, naj nadaljuje diplomatska prizadevanja za ratifikacijo Rimskega statuta in vseh njegovih sprememb po vsem svetu;
14. ponovno poziva k ustanovitvi posebnega sodišča za preiskovanje in pregon kaznivega dejanja agresije, ki ga je proti Ukrajini zagrešilo vodstvo Ruske federacije; ponovno poziva Komisijo, Svet in Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj priskrbijo vso potrebno politično, finančno in praktično podporo za ustanovitev posebnega sodišča; izraža podporo Mednarodnemu centru za kazenski pregon kaznivega dejanja agresije proti Ukrajini, ki bo podpiral sedanja prizadevanja skupne preiskovalne enote in bo imel sedež v Haagu, kar je prvi konkreten korak k ustanovitvi posebnega sodišča;
15. ponovno izraža trdno prepričanje, da mora Ruska federacija plačati za ogromno škodo, povzročeno v Ukrajini; zato pozdravlja odločitev Sveta, da kot prvi korak rezervira izredne prihodke iz sredstev in rezerv ruske centralne banke, ki so bili imobilizirani zaradi sankcij EU, kar bo omogočilo, da se uporabijo za finančni prispevek k podpori EU za okrevanje in obnovo Ukrajine v okviru instrumenta za Ukrajino; poziva Komisijo in Svet, naj nujno nadaljujeta delo in predlagata zakonodajo, ki bo omogočila zaplembo imobiliziranega ruskega premoženja v državni lasti za obnovo Ukrajine;
16. poudarja, da je treba Ukrajini pomagati pri ponovni vzpostavitvi razmer, ki bodo njenemu ljudstvu omogočile, da ponovno zaživijo varno in uspešno gospodarsko in družbeno življenje ter si opomorejo od hudih posledic vojne na duševno zdravje, da se notranje razseljene osebe in begunci vrnejo na svoje domove, zlasti pa, da mlajša generacija te države razvije osebne, izobraževalne in podjetniške projekte v svoji domovini Ukrajini; zato pozdravlja zavezo EU, da bo skupaj z mednarodnimi partnerji in v tesnem sodelovanju z ukrajinskimi oblastmi priskrbelo podporo za gospodarsko in socialno okrevanje Ukrajine ter njeno obnovo, zlasti z vzpostavitvijo instrumenta EU za Ukrajino in svežnjem gospodarske in finančne podpore v višini 50 milijard EUR za obdobje 2024–2027; spodbuja ukrajinske oblasti, naj skupaj z mednarodnimi donatorji izkoristijo uspehe decentralizacije iz leta 2014 in povečajo vlogo lokalnih organov in skupnosti v procesu obnove in okrevanja, med drugim tako, da jih pomembno vključijo v odločanje o projektih obnove in še naprej povečujejo njihove zmogljivosti, da bi izboljšali upravljanje javnih financ in projektov; poleg tega poudarja, da je treba upoštevati pomisleke, potrebe in strokovno znanje notranje razseljenih oseb in beguncev, saj bo njihova ponovna vključitev v lokalne skupnosti ključnega pomena za krepitev družbene in institucionalne odpornosti ter enotnosti Ukrajine;
17. pozdravlja evropske težnje Ukrajincev ter poziva ukrajinske politične voditelje in organe, naj si odločno prizadevajo za program reform, povezanih z EU, in izvedbo prednostnih nalog iz poročila Komisije iz novembra 2023, da bi Svet čim prej sprejel pogajalski okvir za pristopna pogajanja;
18. poziva Komisijo in države članice, naj znatno okrepijo ukrepe za boj proti kompleksni hibridni grožnji, ki jo pomeni Ruska federacija; poziva zlasti k prizadevanjem za boljše

izobraževanje in ozaveščanje evropskih državljanov, dodelitvi zadostnih sredstev za boj proti dezinformacijam ter k oblikovanju in izvajanju protiukrepov, s katerimi bi ublažili posledice povečane uporabe umetne inteligence pri dezinformacijah, predvsem zato, da bi pred prihajajočimi evropskimi volitvami zaščitili evropske demokratične procese in družbeno kohezijo;

19. poziva Ruse, naj protestirajo proti vojnim hudodelstvom, ki jih v imenu Ruske federacije izvajajo vodstvo države in njeni zavezniki, ter naj tako pripomorejo h končanju ruske vojaške agresije v Ukrajini; poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj povečajo podporo civilni družbi, protivojni opoziciji in neodvisnim medijem v Rusiji in zunaj nje ter še naprej nudijo zaščito in začasno zatočišče tistim Rusom, ki jih preganjajo zaradi nasprotovanja režimu;
20. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi ter predsedniku, vladi in parlamentu Ukrajine.